

G-COMPETITION

יולי 2020

רשות התחרות ממליצה על רפורמה משמעותית במשטר האכיפה של תקנים רשמיים בישראל

רשות התחרות פרסמה לאחרונה לשימוע ציבורי את ממצאי הבדיקה שערכה על משטר האכיפה של תקנים רשמיים בישראל ועל השפעתה של אכיפה זו על התחרות ויוקר המחיה, לצד המלצותיה לערוך רפורמה משמעותית בתחום. לאור העובדה כי להמלצות רשות התחרות עשויות להיות השלכות מרחיקות לכת על יבואני מוצרים מתחומים שונים, ראינו לנכון להביא בפניכם את עיקרי הבדיקה וההמלצות, כמפורט להלן.

בדיקת רשות התחרות העלתה כי משטר אכיפת התקנים בישראל, המחייב קבלת אישורים מראש לקבוצות טובין מסוימות (בין היתר, קבלת אישור דגם טרם מכירת המוצרים וקבלת אישור משלוח עבור כל משלוח של טובין אשר הגיעו לארץ), משית על היבואנים עלויות לא מבוטלות, הן באופן ישיר (עלויות המשולמות למעבדות המבצעות את בדיקות ההתאמה לתקן לצורך ייבוא הטובין לארץ, המוערכות בסך של כ- 155 מיליון ₪ בשנה לכל הפחות) והן באופן עקיף (עלויות הנדרשות לצורך אחסון טובין ממועד הגעתם לארץ ועד לקבלת האישור הנדרש לצורך הפצתם; עלויות הנובעות מהצורך בהחזקת מלאי גדול בשל עלויות התקינה; ועלויות נוספות הנובעות מחוסר הוודאות אשר יוצר משטר אכיפת התקנים עבור היבואן והיבטים נוספים).

רשות התחרות מצאה, כי עלויות אלו ככלל, ועלויות בדיקות ההתאמה לתקן בפרט, מגביהות את חסמי הכניסה וההתרחבות בפני יבוא של מוצרים לישראל וגורמות לכשלים תחרותיים של ממש שתוצאתם, בין היתר, צמצום של ההיצע ושל מגוון המוצרים המיובאים לישראל וכן שמירה על רמת מחירים גבוהה בשוק.

לאור ממצאים אלו ממליצה רשות התחרות על מעבר ממשטר של אכיפה מקדימה (pre-market surveillance) למשטר של אכיפה בדיעבד (post-market surveillance) המסתפק בהצהרת היבואן על עמידת המוצרים בתקנים הרלוונטיים, חלף ביצוען של בדיקות ההתאמה לתקן טרם ייבוא המוצרים בפועל – לרבות ביחס לתקנים רשמיים ו/או מחייבים. יצוין, כי משטר אכיפה דומה נהוג באירופה ובארה"ב.

בד בבד, רשות התחרות ממליצה לחזק את מערך האכיפה ואת כוח ההרתעה המצוי בידי הממונה על התקינה, על מנת לוודא כי ניתן יהיה לפעול במהירות ובחומרה כנגד מי שישווק מוצרים שאינם עומדים בדרישות התקנים החלים, בניגוד להצהרתו.
רשות התחרות סבורה כי בדרך זו יתאפשר גם להפחית את הנטל הרגולטורי ולחסוך ליבואנים עלויות של מאות מיליוני שקלים מדי שנה, וגם לממש את האינטרס הציבורי בשמירה על בטיחות המוצרים ועל בריאות הציבור.

לקריאת בדיקת הרשות המלאה והמלצותיה, אנא לחצו [כאן](#).

שימת ליבכם כי מסמך זה נכתב על דרך התמצית בלבד, ואין בו אלא לשקף את עמדת הכותבים. פשיטא גם שמסמך זה אינו תחליף לייעוץ משפטי.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה או הבהרה.

מערכת G-COMPETITION

נועה שוייצר עמר, עו"ד
noas@gornitzky.com

עו"ד אבנר פינקלשטיין, שותף
avnerf@gornitzky.com

